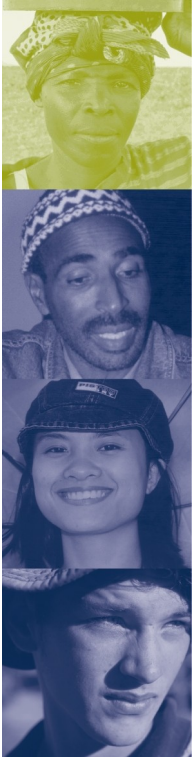


Naar een waardenverschuiving binnen de dominante logica van voedselketens

Chris Claes, Vredeseilanden

14-11-2006



Overzicht

◊ *Een stand van zaken*

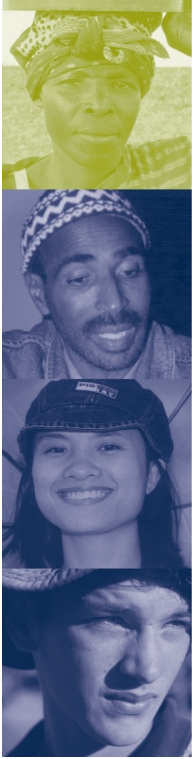
◊ *De dominante marktslogica*

◊ *De dominante logica van voedselketens*

◊ *Naar een waardenverschuiving binnen die logica*

◊ *Enkele voorbeelden*

Een stand van zaken



◊ *Bevolkingsgroei: naar 9,2 miljard*

◊ *40% afhankelijk van landbouw*

◊ *Armoede vooral op het platteland*

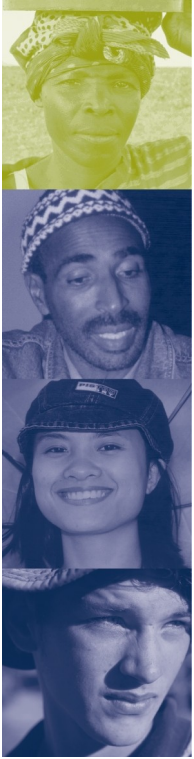
◊ *Meeragronden: $-1/2^{\text{de}}$*

◊ *Boes: $-1/2^{\text{de}}$*

◊ *70% visbestanden overbevist*

◊ *Bedemdegradatie: $2/3^{\text{de}}$ van
landbouwgronden*

◊ *Globale economie verdrievoudigd sinds 1980*



Dominante Marktlogica

Veronderstellen van de neoklassieke economische theorie: hebzuchten, verwervingsdrang leiden tot efficiëntie en sociaal optimale resultaten

WTO, IMF, WB onze instituties ook geleid door deze veronderstellen

Ze leiden tot problemen (zie stand van zaken)



Dominante logica voedselketens

Trage constante groei van vraag

Meer productie, te veel productie

*Verwerkers kopen grondstoffen,
integratie en consolidatie: lage prijzen
aan consument*

*Steeds meer megabedrijven voor
productie*

Prijs van voedsel in winkels daalt

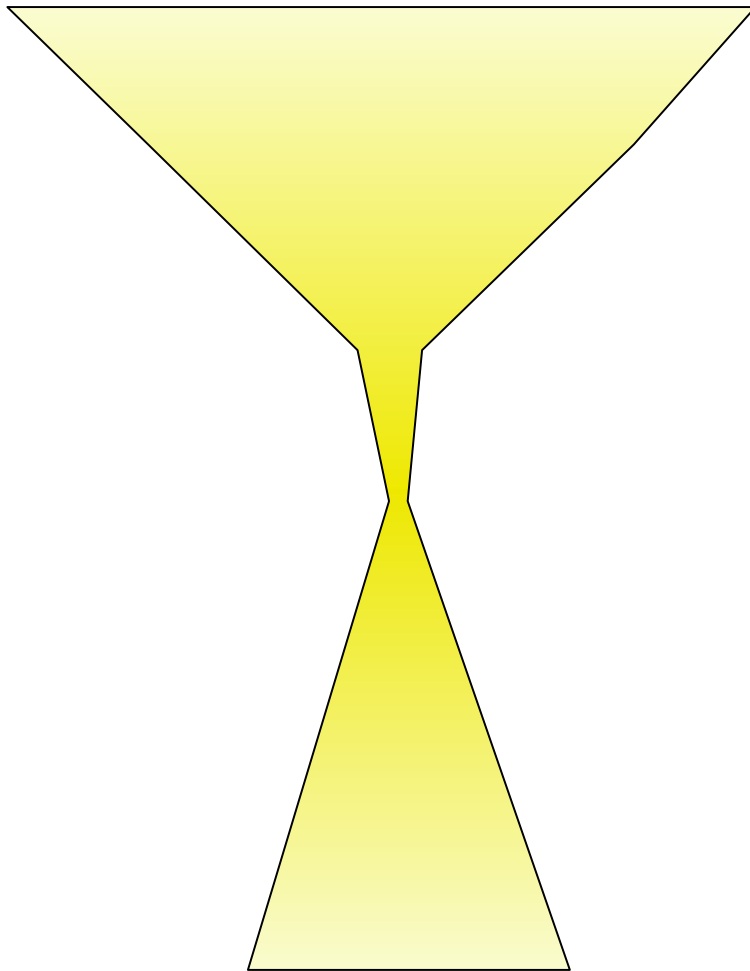
Kleinere bedrijven weggeconcentreerd

Steedselijke bevolking groeit; vraag ook

De flessenhals in Europa

Grievink (2003):

OECD Conference to Explore Changes in the Food Economy, The Hague, 6-7 February 2003



Consumenten: 160,000,000

klanten: 89,000,000

winkels: 170,000

supermarkt formaten: 600

aankopers: 110

verwerkers: 8,600

half-verwerkers: 80,000

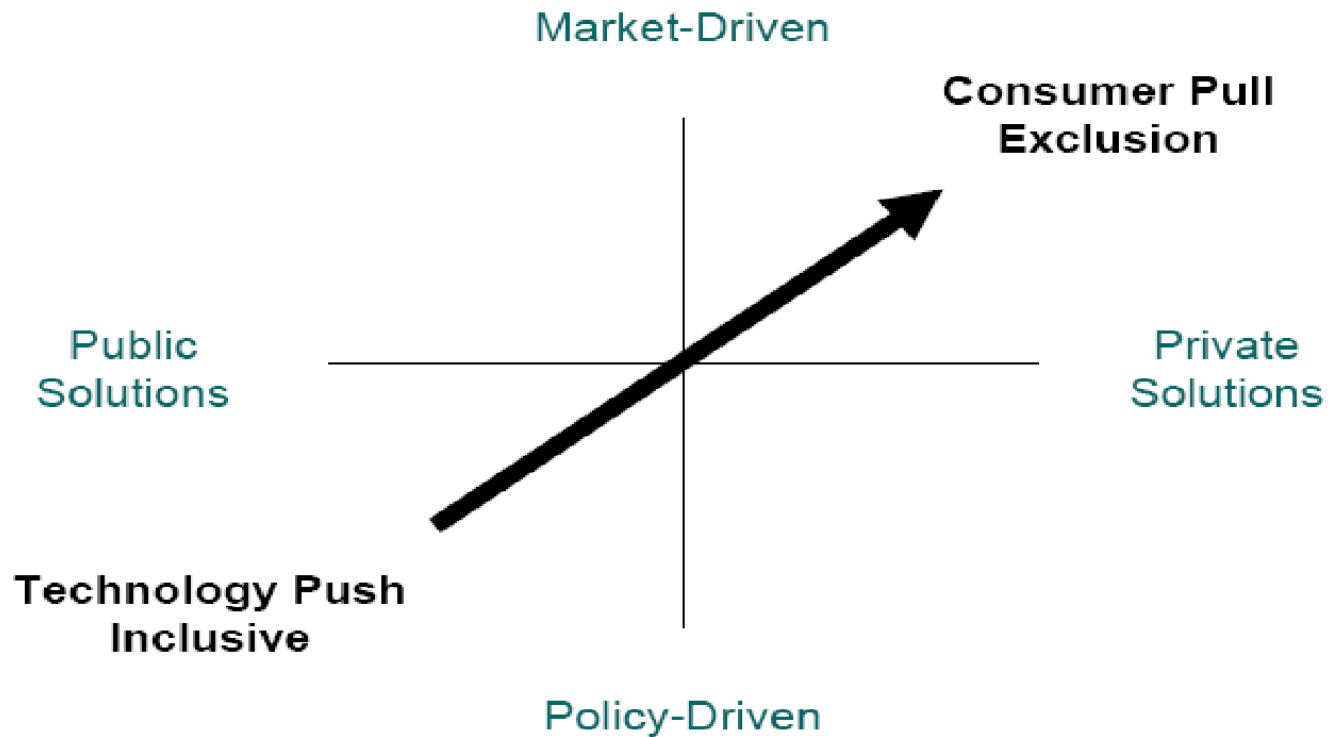
aanbieders: 160,000

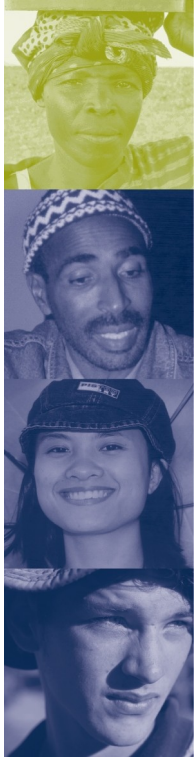
landbouwers/producenten: 3,200,000

Het betreft hier 85 % van de voedselverkoop in Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Oostenrijk!



Wie stuurt de voedselketens?





Naar een waardenverschuiving

*Integreren van sociale en
ecologische waarden in de logica
van voedselketens*



HOE??

◊ *Wie neemt de leiding?*

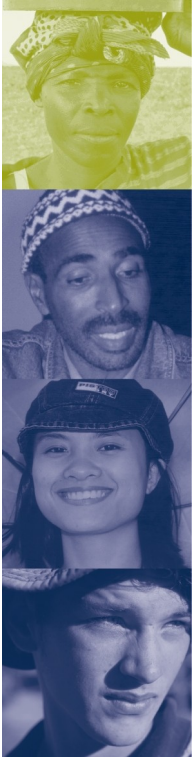
◊ *Overheden*

◊ *Civiele maatschappij*

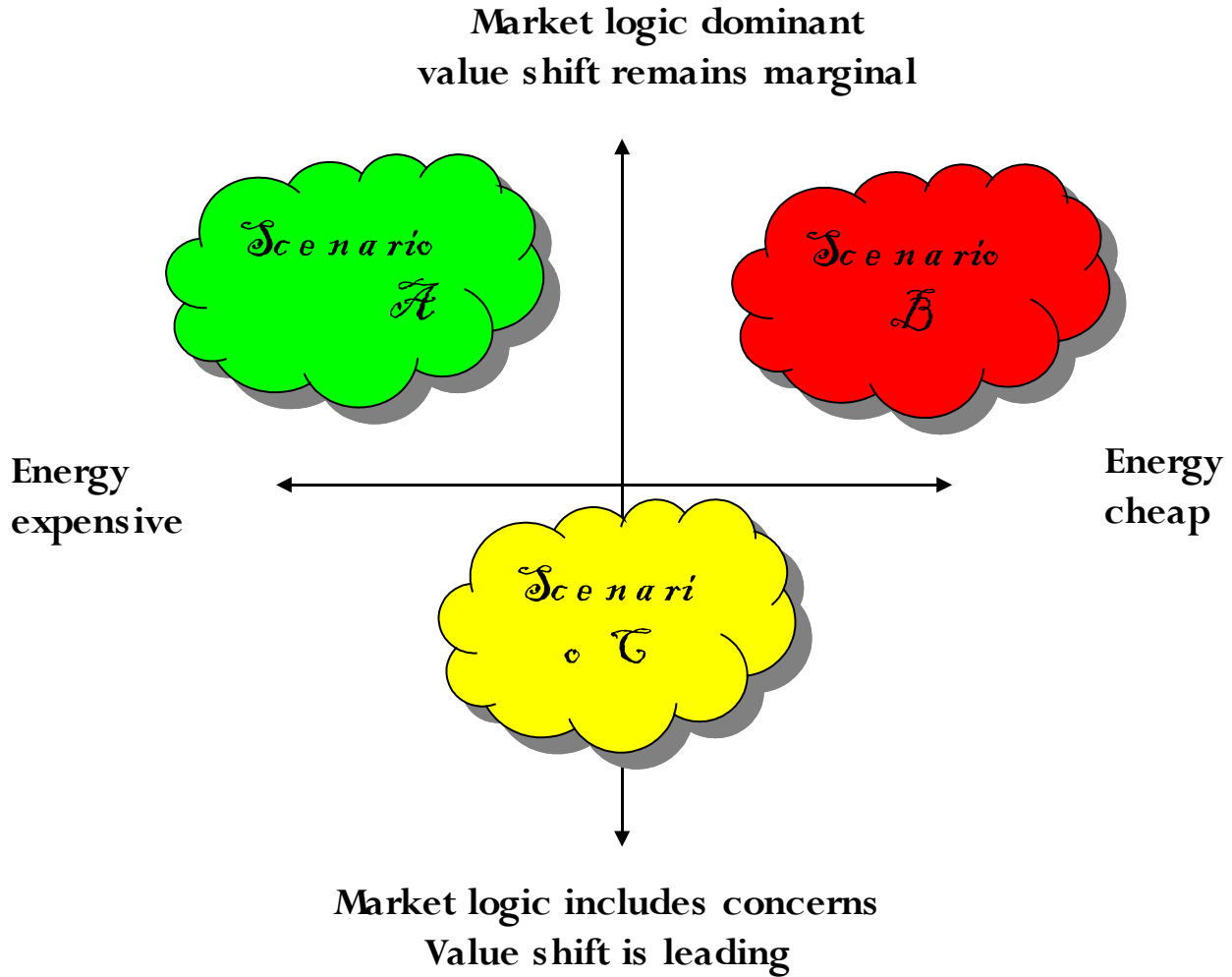
◊ *Consumenten*

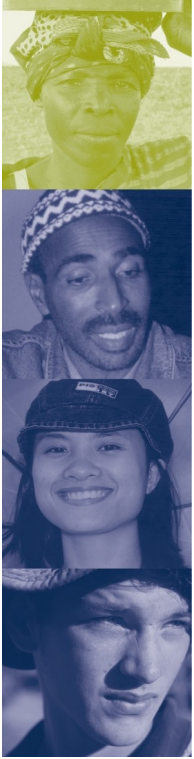
◊ *Private actoren*

◊ *Landbouwsector*

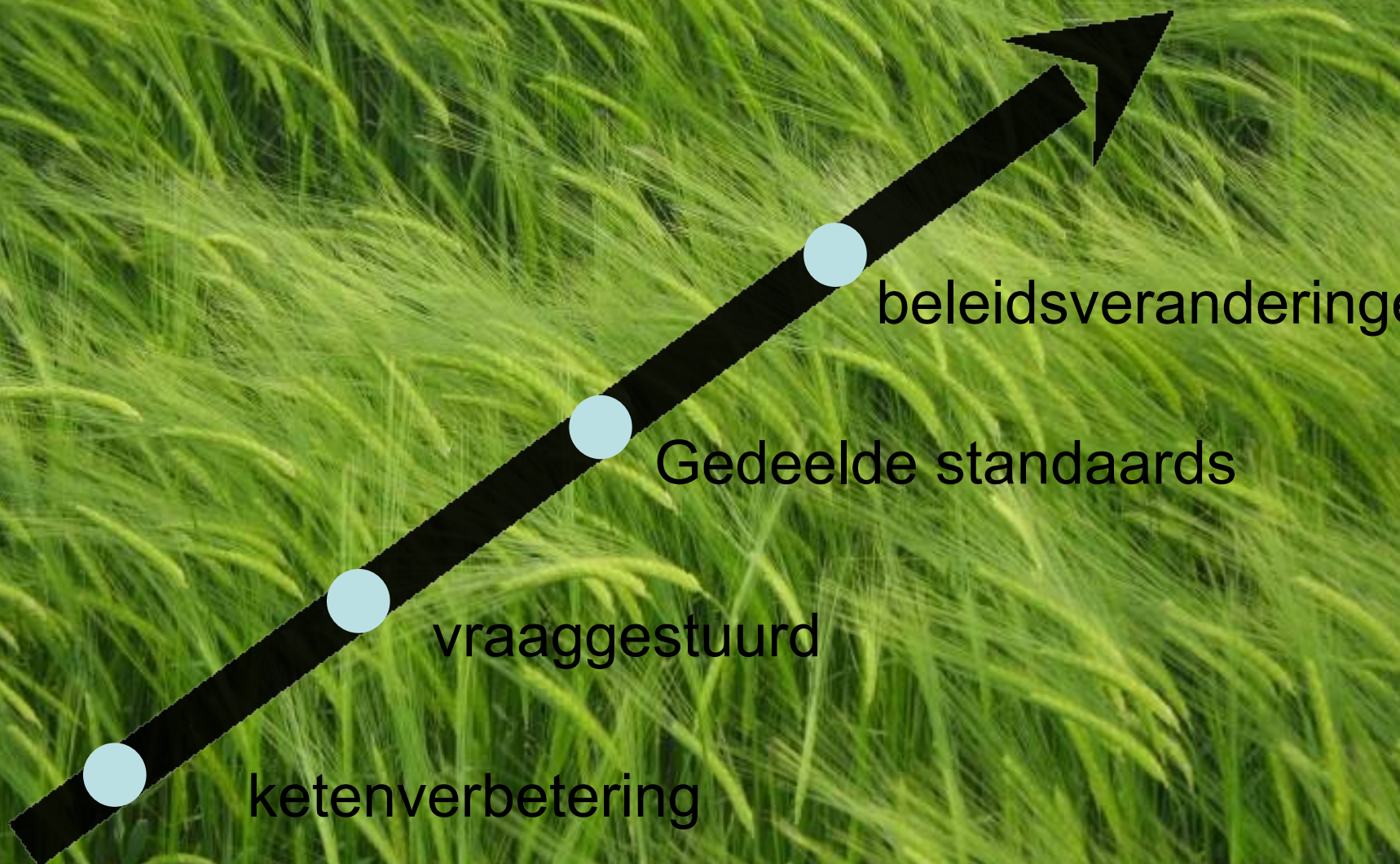


SCENARIO STORIES





Hefbomen voor verandering





Enkele voorbeelden

◊ *Niches en pioniers: zij geven de richting aan, tonen dat het kan, leggen de lat hoger:*

◊ *Fair Trade (arbeidersrechten, minimum prijzen)*

◊ *Bio (ecologische standards)*

◊ *Streekproducten (voedselsoevereiniteit)*

◊ *Grote visserij:*

◊ *Kikkers van Rainforest Alliance: bananen en thee: versleggen de standards als marktspelers*

◊ *Utz Kapeh, 4 C's*

◊ *Geïntegreerde fruitteelt: nu gangbaar*